

17-й Міжнародний форум видавців у Львові

15–19 вересня 2010 р. відбулася чи не наймасштабніша щорічна культурна подія в Україні: 17-й Міжнародний форум видавців у Львові, організаторами якого є громадська організація «Форум видавців», Державний комітет телебачення та радіомовлення України, Львівська міська рада, Львівська обласна рада, Львівська обласна державна адміністрація, Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів, Українська бібліотечна асоціація. Форум видавців у Львові створювався спочатку як книжковий ярмарок, основною метою якого був збір видавців та книгорозповсюджувачів з усієї країни. Але програма Форуму стрімко розширилася завдяки створенню нових видавництв і появі молодих письменників. Форум видавців у Львові має статус національного. На сьогодні це найбільший книжковий ярмарок та літературний фестиваль в Україні, один з найбільших у Східній Європі. Намагання організаторів Форуму залучити до ярмарку якомога більше іноземних видавництв і авторів дали свій результат – у 2006 році літературний фестиваль дістав право називатися міжнародним.

Основним наповненням програми Форуму є літературні акції (Літфест), презентації видавництв і авторів, літературні читання та автограф-сесії. У ньому взяли участь письменники з Росії, Білорусі, Польщі, Австрії, Сербії, Франції, Литви, Німеччини, Ізраїлю та інших країн.

2010 р. заходи Форуму і Літфесту проводилися в Палаці мистецтв, Національному академічному українському драматичному театрі ім. Марії Заньковецької, Духовному театрі «Воскресіння», Львівському академічному театрі ім. Леся Курбаса, обласній філармонії, у музеях, мистецьких галереях, бібліотеках, навчальних закладах, клубах, кав'ярнях, на вулицях.

Його учасниками стали понад 600 українських та іноземних видавництв, книготорговельні підприємства, друкарні, виробники електронних видань, програмного забезпечення, аудіо- та відеопродукції, ВНЗ, бібліотеки, громадські організації, літературні агенції, асоціації, культурні центри та фонди.

Однією з найважливіших акцій є щорічний Всеукраїнський конкурс «Найкраща книга Форуму». Він сприяє утвердженню престижу української книги. Це єдиний в Україні фаховий книжковий конкурс. У минулі роки понад 100 видавництв представляли на конкурс до 500 нових книжок. У 2010 році на конкурс було представлено 354 книги від 65 видавництв. Призовий

фонд – 50 тисяч гривень. Володарем Гран-прі цьогогорічного конкурсу стала книга авторів Галини Тихобаєвої та Ірини Криворучки «Соломія Крушельницька. Міста і слава» (видавництво «Апріорі»). Журі також відзначило найкращі книги видавців-2010:

- Галина Тихобаєва, Ірина Криворучка. Соломія Крушельницька. Міста і слава. – Львів : Апріорі, 2009.
- Європейський словник філософій. Лексикон непрекладностей. – Київ : Дух і Літера, 2009.
- Україна на стародавніх картах. Середина XVII – друга половина XVIII ст. – Київ : ДНВП «Картографія», 2009.
- Ярослав Кравченко. Школа Михайла Бойчука. Тридцять сім імен. – Київ : Майстерня книги, Оранта, 2010.
- Володимир Івасюк. Музичні твори (до 60-річчя від дня народження). – Чернівці : Букрек, 2009.
- Григорій Сковорода. Повна академічна збірка творів / за ред. проф. Леоніда Ушкалова. – Харків : Майдан, 2010.
- Мирослав Маринович. Вибране у 6 томах. – Львів : Видавництво УКУ, 2010.
- Андрій Содомора. Сльози речей : новели, образки, медитації. – Львів : Піраміда, 2010.
- Великий терор в Україні. «Куркульська операція» 1937–1938 рр. – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2010.
- «Особые папки» Сталіна і Молотова про національно-визвольну боротьбу в Західній Україні у 1944–1948 рр. – Львів : Піраміда, 2010.
- Енциклопедія Львова. Том 3. – Львів : Літопис, 2010.
- Єжи Фіцовський. Регіони великої ересі та околиці / Пер. з польської Андрія Павлишина. – Київ : Дух і літера, 2010.
- Рух опору в Україні: 1960–1990. Енциклопедичний довідник. – Київ : Смолоскип, 2010.
- Україна. Антологія пам'яток державотворення. X–XX ст. : у 10 томах. – Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2008–2009.
- Баттіста Мондін. Онтологія і метафізика. – Жовква : Місіонер, 2010.
- Іван Малкович. Все поруч. – Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2010.
- Олена Апанович. Козацька енциклопедія для юнацтва. – Київ : Веселка, 2009.

Цього року вчетверте було проведено Бізнес-форум з фокусною темою «Українське книговидання в умовах

кризи: час змін» за участі керівників центральних та місцевих органів влади, політиків, керівників видавництва, журналістів, експертів з інших країн. Спеціальні гості – Адріан Сливоцький (Adrian Slywotzky) – один з 50 найвпливовіших експертів менеджменту у світі, віце-президент, член ради директорів «Mercer Management Consulting, Inc.» – компанії, яка спеціалізується на створенні ділових моделей, що сприяють постійному зростанню капіталу, також – Михайл Фрідман (Росія) та Дарюс Радкавічюс (Литва). Заходи були спрямовані на вирішення проблем книжкового ринку в Україні, подолання наслідків економічної кризи, підвищення ефективності бізнесу. Проводились семінари та майстер-класи експертів з України, Росії, Литви та США. Зокрема, презентації книг «Світові тенденції заробітку видавництва та авторів через інтернет», «Авторське право у видавничій справі в питаннях та відповідях», семінари «Оптимізація бізнес-процесів видавництва», «Нові можливості книжкової дистрибуції», круглі столи «Ринок бізнес-літератури в Україні», «Книжкові ринки України та Росії в соціальному аспекті» тощо, орієнтовані на власників та топ-менеджерів книжкового та інших видів бізнесу.

Багато заходів Форуму було присвячено дітям та підліткам. Серед них – презентації книг «Катрусині скарби», «Зелені чари» («Букерик», м. Чернівці), перекладні: «Томасіна» Пола Гелліко, «Моя сім'я та інші звірі» Джеральда Даррела, «Туре Свентон, приватний детектив» Оке Гольмберга, видання для найменших читачів – «Вереснята» Станіслава Бондаренка, «Сумна історія» Григорія Фальковича та ін., представлена серія книг шведського письменника та ілюстратора Свена Нордквіста «Пригоди Петсона і Фіндуса» («Навчальна книга – Богдан», м. Тернопіль), нові дитячі поетичні збірки Романа Скиби «Перевіршики», «Рибне місце» та багато інших.

У рамках програми відбувся **західноукраїнський бібліотечний форум «Людина – суспільство – книга – бібліотека»**. Міжнародна науково-практична конференція складалася із декількох сесій, а кожна з них, відповідно, включала в себе круглі столи та презентації, що проводились науковцями, фахівцями у галузі бібліотечної справи. Отже, проведено сесії: «Бібліотеки України у сучасному соціокультурному просторі», «Видавництво – бібліотека – книгарня: партнерство у просуванні в суспільстві книги й популяризації читання», «Роль бібліотечних асоціацій у професійному розвитку», «Партнерства у розбудові громадянського

суспільства та роль бібліотек». Обговорювалися напрями співпраці бібліотечних асоціацій України, Угорщини, Польщі.

Міжнародний літературний фестиваль з фокусними темами «Діалог літературних поколінь» та «Труднощі перекладу» за участі близько 200 письменників з України та 18 країн світу відбувся за підтримки посольств та культурних центрів. Спеціальними гостями Літфесту-2010 стали: Юрій Андрухович (Україна), Кшиштоф Варга (Польща), Януш Леон Вишневський (Польща), Оксана Забужко (Україна), Марек Краєвський (Польща), Терезія Мора (Німеччина), Лев Рубінштейн (Росія), Леонід Юзефович (Росія). Було проведено цікаві авторські зустрічі, читання: тандеми, тріо, квінети, читання-марафони, презентації, виставки, чат-конференції, ліричні відступи, слем, дискусії, круглі столи, авторські проекти, кінопоказ, літературно-музичні імпровізації, відеопоезія, майстер-класи, концерт.

Протягом роботи Форуму учасники та гості мали змогу відвідати цікаві виставки: «Папір. Перевтілення» – виставка паперової скульптури та мистецтва книги за організації О. Хмельовської та І. Батуревич; виставка малюнків литовця Еймантаса Лудавічюса «Територія»; «Життя та епоха письменника Карела Чапека» за підтримки Генерального консульства Чеської Республіки у Львові; «Книга художника: еволюція видавничих ідей», організована Українською академією друкарства; фотовиставка «Визначні місця та протиріччя» Францеско Джелонко (Каталонія); «Окімоно: вперше у Східній Європі» – виставка унікальних творів японської мініатюрної пластики – окімоно – з колекції Олександра Фельдмана. Окрім виставок у гостей та учасників Форуму була можливість відвідати презентації, театральні постановки, фестиваль авторської ляльки тощо.

Отже, 17-й Міжнародний форум видавців у Львові пройшов плідно та насичено. Вже зараз почалось підготовлення до проведення 6-го Міжнародного літературного фестивалю у 2011 році. Для цього представники Форуму відвідали Единбурзький міжнародний літературний фестиваль, щоб вибрати для українського читача найактуальнішу світову літературу. Адже Форуму потрібно активно розвиватися, залучати нових особистостей, щоб створити справжнє свято знань для своїх гостей та учасників.

Ганна Малигон,
редактор 1-ї категорії НБУВ